

Modül (öneri) No	346
Öğrenme Alanı (Temel konu)	İttihad-ı İslam
Modül (Alt konu)	İttihad-ı İslam ve engelleri
Amaçlar	❖ İttihad-ı İslam kavramını tanımlar ❖ İttihad-ı İslama yönelik engelleri tanıır. ❖ İttihad-ı İslamın gerçekleşme şartlarını açıklar.
Süre	40 dk.
Seviye	Seviye-3
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	İlke Çıkartmak ve Anı Yazma
Materyal ve Teknoloji	
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Etkinlik-1 Metnin anlamı işlenir. Öğrenciler 3-4 gruba ayrılır. Öğrencilerden; “Ben bu metin ışığında neler yapmalıyım/neler yapmamalıyım, nasıl düşünmeliyim/nasıl düşünmemeliyim, nasıl davranmalıyım/nasıl davranmamalıyım?” sorularının cevabı olacak şekilde, örnekleriyle birlikte kendilerine yönelik ilkeler çıkarmaları istenir. <i>Davranışlarımızı şer’i ilkelere göre şekillendirmeliyim. Milletimizin ruhu ve esası islamiyettir. Kötü davranışlarımız İslamiyet’e mal edilebilir. Bu sebeple davranışlarımıza dikkat etmeliyiz. Bize düşen vazifelerde tembelliğe ve neme-lazımcılığa gitmemeliyiz. Tembellik ve füturumuzla cemaate ve İslam alemine büyük zarar oluruz.</i> Etkinlik-2 Ders işlenmesi sırasında öğrencilerden bu ilkelerle ilgili varsa anılarını paylaşmaları istenir.
Ölçme ve Değerlendirme	“Birleşmenin faydaları nelerdir ve ayrılmanın zararları nelerdir?” soruları hakkında öğrencilerden geribildirim istenir.
İlişkili metinler	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ BEŞİNCİ KELİME: Meşveret-i şer’iyeden aldığım ders budur: Şu zamanda bir adamın bir günahı bir kalmıyor; bazen büyür, sirayet eder, yüz olur. Bir tek hasene bazen bir kalmıyor, belki bazen binler dereceye terakkî ediyor. Bunun sırr-ı hikmeti şudur: Hürriyet-i şer’iye ile meşveret-i meşrua, hakikî milliyetimizin

¹ Rahman ve Rahîm olan Allah’ın adıyla.

hâkimiyetini gösterdi. Hakikî milliyetimizin esası, ruhu ise İslâmiyettir. Ve Hilâfet-i Osmaniye ve Türk ordusunun o milliyete bayraktarlığı itibarıyla o İslâmiyet milliyetinin sadefi ve kal'ası hükmünde Arap ve Türk hakikî iki kardeş o kal'a-i kudsiyenin nöbetarlarıdır.

İşte bu kudsî milliyetin rabıtasıyla, umum ehl-i İslâm bir tek aşiret hükmüne geçiyor. Aşiretin efradı gibi İslâm taifeleri de birbirine uhuvvet-i İslâmiye ile mürtebit ve alâkadar olur. Birbirine manen, lüzum olsa maddeten yardım eder. Güya, bütün İslâm taifeleri bir silsile-i nuraniye ile birbirine bağlıdır. Nasıl ki bir aşiretin bir ferdi bir cinayet işlese o aşiretin bütün efradı o aşiretin düşmanı olan başka aşiretin nazarında müttehem olur. Güya her bir fert o cinayeti işlemiş gibi o düşman aşiret onlara düşman olur. O tek cinayet, binler cinayet hükmüne geçer. Eğer o aşiretin bir ferdi, o aşiretin mahiyetine temas eden medar-ı iftihar bir iyilik yapsa o aşiretin bütün efradı onunla iftihar eder. Güya her bir adam, aşirette o iyiliği yapmış gibi iftihar eder.

İşte bu mezkûr hakikat içindir ki bu zamanda, hususan kırk-elli sene sonra seyyie, fenalık, işleyenin üstünde kalmaz; belki milyonlar nüfus-u İslâmiyenin hukuklarına tecavüz olur. Kırk-elli sene sonra çok misalleri görülecek.

Ey bu sözlerimi dinleyen bu Cami-i Emevî'deki kardaşlar ve kırk-elli sene sonra âlem-i İslâm camiindeki ihvan-ı Müslimîn! “Biz zarar vermiyoruz fakat menfaat vermeye iktidarımız yok, onun için mazuruz” diye böyle özür beyan etmeyiniz. Bu özrünüz kabul değil. Tembelliğiniz ve “Neme lâzım” deyip çalışmamanız ve ittihad-ı İslâm ile milliyet-i hakikiye-i İslâmiye ile gayrete gelmediğiniz, sizler için gayet büyük bir zarar ve bir haksızlıktır.

İşte seyyie böyle binlere çıktığı gibi bu zamanda hasene, yani İslâmiyetin kudsiyetine temas eden iyilik, yalnız işleyene münhasır kalmaz. Belki o hasene milyonlar ehl-i imana manen fayda verebilir. Hayat-ı maneviye ve maddiyesinin rabıtasına kuvvet verebilir. Onun için “Neme lâzım” deyip kendini tembellik döşegine atmak zamanı değil.

Ey bu camideki kardaşlarım ve kırk-elli sene sonraki âlem-i İslâm mescid-i kebîrdeki ihvanlarım! Zannetmeyiniz ki ben bu ders makamına size nasihat etmek için çıktım. Belki buraya çıktım, sizde olan hakkımızı dava ediyoruz. Yani Kürt gibi küçük taifelerin menfaati ve saadet-i dünyeviyeleri ve uhreviyeleri, sizin gibi büyük ve muazzam taife olan Arap ve Türk gibi hâkim üstadlarla bağlıdır. Sizin tembelliğiniz ve füturunuzla, biz bîçare küçük kardaşlarınız olan İslâm taifeleri zarar görüyoruz. Hususan ey muazzam ve büyük ve tam intibaha gelmiş veya gelecek olan Araplar! En evvel bu sözlerle sizin ile konuşuyorum. Çünkü bizim ve bütün İslâm taifelerinin üstadlarımız ve imamlarımız ve İslâmiyetin mücahidleri sizlerdiniz. Sonra muazzam Türk milleti o kudsî vazifenize tam yardım ettiler. Onun için tembellikle günahınız

büyüktür. Ve iyiliğiniz ve haseneniz de gayet büyük ve ulvîdir. Hususan kırk-elli sene sonra, Arap tائفeleri, Cemahir-i Müttefika-i Amerika gibi, en ulvî bir vaziyete girmeye, esarete kalan hâkimiyet-i İslâmiyeyi eski zaman gibi küre-i arzın nısfında, belki ekserîsinde tesisine muvaffak olmanızı rahmet-i İlâhiyeden kuvvetle bekliyoruz. Bir kıyamet çabuk kopmazsa, inşaallah nesl-i âtî görecek.

Sakın kardaşlarım tevehhüm, tahayyül etmeyiniz ki ben bu sözlerimle siyasetle iştiغال için himmetinizi tahrik ediyorum. Hâşâ! Hakikat-i İslâmiye bütün siyâsâtın fevkindedir. Bütün siyasetler ona hizmetkâr olabilir. Hiçbir siyasetin haddi değil ki İslâmiyeti kendine alet etsin.

Ben kusurlu fehminle şu zamanda heyet-i içtimaiye-i İslâ-miyeyi çok çark ve dolapları bulunan bir fabrika suretinde tasavvur ediyorum. O fabrikanın bir çarkı geri kalsa yahut bir arkadaşı olan başka bir çarka tecavüz etse makinenin mihanikiyeti bozulur. Onun için, ittihad-ı İslâm'ın tam zamanı gelmeye başlıyor. Birbirinizin şahsî kusurlarına bakmamak gerektir.

Bunu da teessüf ve teellüm ile size beyan ediyorum ki:

Ecnebîlerin bir kısmı, nasıl kıymettar malımızı ve vatanlarımızı bizden aldılar, onun bedeline çürük bir fiyat verdiler; aynen öyle de, yüksek ahlâkımızı ve yüksek ahlâkımızdan çıkan ve hayat-ı içtimaiyeye temas eden seciyelerimizin bir kısmını da bizden aldılar, terakkîlerine medar ettiler. Ve onun fiyatı olarak bize verdikleri, sefihâne ahlâk-ı seyyieleridir, sefihâne seciyeleridir.

Meselâ, bizden aldıkları seciye-i milliye ile, bir adam onlarda der: “Eğer ben ölsem, milletim sağ olsun. Çünkü, milletimin içinde bir hayat-ı bâkiyem var.” İşte bu kelimeyi bizden almışlar. Ve terakkiyatlarında en metin esas da budur. Bizden hırsızlamışlar. Bu kelime ise din-i haktan ve iman hakikatlerinden çıkar. O, bizim, ehl-i imanın malıdır. Halbuki, ecnebîlerden içimize giren pis ve fena seciye itibarıyla, bir hodgâm adam bizde diyor: “Ben susuzluktan ölsem, yağmur hiçbir daha dünyaya gelmesin. Eğer ben görmezsem bir saadeti, dünya istediği gibi bozulsun.” İşte bu ahmakane kelime dinsizlikten çıkıyor, ahireti bilmemekten geliyor; hariçten içimize girmiş, zehirliyor.

Hem o ecnebîlerin, bizden aldıkları fıkır-i milliyetle, bir ferdi bir millet gibi kıymet alıyor. Çünkü bir adamın kıymeti, himmeti nisbetindedir. Kimin himmeti milleti ise, o kimse tek başıyla küçük bir millettir.

Bazılarımızdaki dikkatsizlikten ve ecnebîlerin zararlı seciyelerini almamızdan, kuvvetli ve kudsî İslâmî milliyetimizle beraber herkes “Nefsî, nefsi” demekle ve milletin menfaatini düşünmemekle, menfaat-i şahsiyesini düşünmekle, bin adam bir adam hükmüne sukut eder.

مَنْ كَانَ هِمَّتُهُ نَفْسَهُ فَلَيْسَ مِنَ الْإِنْسَانِ لِأَنَّهُ مَدَنِيٌّ بِالطَّبْعِ²

Yani: “Kimin himmeti yalnız nefsi ise, o insan değil. Çünkü insanın fitratı medenîdir. Ebna-i cinsini mülâhazaya mecburdur. Hayat-ı içtimaiye ile hayat-ı şahsiyesi devam edebilir.”

Meselâ, bir ekmeği yese, kaç ellere muhtaç ve ona mukabil o elleri manen öptüğünü; ve giydiği libasla kaç fabrikayla alâkadar olduğunu kıyas ediniz. Hayvan gibi, bir postla yaşayamadığından, ebna-i cinsiyle fitraten alâkadar olduğundan ve onlara manevî bir fiyat vermeye mecbur bulunduğundan, fitratıyla medeniyetperverdir. Menfaat-i şahsiyesine hasr-ı nazar eden, insanlıktan çıkar, masum olmayan canî bir hayvan olur. Bir şey elinden gelmese, hakikî özrü olsa, o müstesna!

(Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul-2020, s. 254-256)

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ³
وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ⁴

² Hz. Ali'den (ra) iktibas. (Emsal-i Hz. Ali, s. 30.)

³ Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

⁴ Duaları şu sözlerle sona erer: “Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur” (Yunus Suresi: 10.)